

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์การดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทที่กลับมา
รักษาซ้ำในโรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์

ผู้เขียน นายชาญชัย ธรรมงาม

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทรภรณ์ พุ่มปั้นคำ

บทคัดย่อ

โรคจิตเภทเป็นโรคเรื้อรังทำให้ผู้ป่วยกลับมารักษาซ้ำ การป้องกันไม่ให้เกิดกลับมารักษาซ้ำ จึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญสำหรับการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ สถานการณ์การดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทที่กลับมารักษาซ้ำ กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วยผู้ป่วยโรคจิตเภทจำนวน 10 รายที่กลับมารักษาซ้ำที่โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ จังหวัดเลย ผู้ดูแลจำนวน 10 ราย ผู้นำชุมชนจำนวน 10 ราย และบุคลากรทีมสหวิชาชีพ จำนวน 9 ราย รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนสิงหาคม 2553 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 1) แบบประเมินสภาพจิต 2) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และ 3) แนวสัมภาษณ์ รายบุคคลและรายกลุ่มที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

- 1) ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองในเรื่องกิจวัตรประจำวันได้ มีทัศนคติที่ดีต่อการรับประทานยาจิตเวช รับรู้อาการเจ็บป่วยของตนเองจากสมาชิกในครอบครัว และสามารถประกอบอาชีพได้
- 2) ผู้ดูแลได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องการจัดหาอาหาร การจัดยาให้ผู้ป่วย เฝ้าระวังการใช้สารเสพติด ระวังประครองจิตใจ และ ให้ข้อมูลแก่ผู้อื่นในครอบครัวเรื่องการดูแล

3) ผู้นำชุมชนได้มอบหมายงานให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขในการดูแลผู้ป่วย พาผู้ป่วยไปตรวจตามนัด เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน จัดที่อยู่อาศัยให้ผู้ป่วย และสนับสนุนค่าใช้จ่ายแก่ผู้ป่วยในการมาตรวจตามนัด

4) บุคลากรทีมสุขภาพได้จัดทำแนวปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาซับซ้อน และติดตามส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง

5) กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะแนวทางในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทที่กลับมารักษาซ้ำ ดังนี้ การให้ความรู้เรื่องโรคและการรักษา สำหรับผู้ป่วย ผู้ดูแล และผู้นำชุมชน และการให้ข้อมูลเรื่องการสังเกตอาการทางจิตและการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยและผู้ดูแล นอกจากนี้ บุคลากรทางสุขภาพ เสนอให้จัดโปรแกรมที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยที่ซับซ้อน และสร้างระบบการดูแลผู้ป่วยหลังจำหน่าย

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท เพื่อป้องกันการกลับมารักษาซ้ำของผู้ป่วยโรคจิตเภทในโรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ต่อไป

Independent Study Title	Situational Analysis of Caring for Readmitted Patients with Schizophrenia, Loei Rajanagarindra Psychiatric Hospital
Author	Mr. Chanchai Thumngam.
Degree	Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)
Independent Study Advisor	Associate Professor Dr. Patraporn Tungpunkom

ABSTRACT

Schizophrenia is a chronic mental illness which can result in re-admission of patients. Therefore, relapse prevention is a vital objective in caring of this patient group. This study aimed to analyze the situation of caring for patients with schizophrenia who were readmitted at Loei Rajanagarindra Psychiatric hospital. The samples were purposively selected and composed of 10 schizophrenic patient, 10 caregivers of those patients, 10 community leaders, and 9 multidisciplinary team. Data were collected from June to August 2010. The instruments consisted of: 1) The Mental Status Questionnaire (MSQ), 2) a personal information questionnaire, and 3) an interview guideline for individual and group developed by the researcher based on a literature review. Data were analyzed by using descriptive statistics and content analysis.

The results of the study revealed that:

- 1) Patients could perform self-care of daily living by themselves, had a positive attitude towards taking psychiatric medication, were informed by family members regarding their illness and were able to work.
- 2) Caregivers prepared meals and gave psychiatric medication to patients, monitored for substance use, gave psychological support and provided care information to other family members.

3) Community leaders assigned health care volunteers to take care of patients, took patients for follow-up visits, gave patients the opportunity to participate in community activities, arranged accommodation, and provided money for follow-up visits.

4) Health personnel developed the care guidelines for complicated patients and referred for continuing care.

5) The possible ways to care for readmitted schizophrenic patients recommended by the sample included giving patients, families, and community leaders information about schizophrenia and its treatment; and providing information regarding symptoms observation and effective communication between patients and families. Additionally, the health personnel suggested developing the program of care for patients with complicated problems and after-care system.

The results from this study could be applied to develop the relapse prevention for patients with schizophrenia who are readmitted at Loei Rajanagarindra Psychiatric hospital.